

FSMA_2023_14 dd. 25/05/2023

Bepaalde aspecten van de MiFID II-geschiktheidseisen

Toepassingsveld:

- kredietinstellingen naar Belgisch recht wanneer ze diensten van vermogensbeheer en/of beleggingsadvies verlenen [*] of gestructureerde deposito's verkopen of hierover advies verlenen, met uitzondering van de bijkantoren die ze hebben gevestigd in een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte (EER) [**];
- beleggingsondernemingen naar Belgisch recht wanneer ze diensten van vermogensbeheer en/of beleggingsadvies verlenen [*] of gestructureerde deposito's verkopen of hierover advies verlenen, met uitzondering van de bijkantoren die ze hebben gevestigd in een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte (EER) [**];
- in België gevestigde bijkantoren van kredietinstellingen en beleggingsondernemingen die ressorteren onder het recht van een Staat die geen lid is van de EER, wanneer deze bijkantoren diensten van vermogensbeheer en/of beleggingsadvies verlenen [*] of gestructureerde deposito's verkopen of hierover advies verlenen;
- beheervennootschappen van instellingen voor collectieve belegging in effecten naar Belgisch recht, wanneer ze beleggingsdiensten verlenen als bedoeld in artikel 3, 23° van de wet van 3 augustus 2012 betreffende de instellingen voor collectieve belegging die voldoen aan de voorwaarden van Richtlijn 2009/65/EG en de instellingen voor belegging in schuldvorderingen, met uitzondering van de bijkantoren die ze hebben gevestigd in een andere lidstaat van de EER [**]; en
- externe beheerders van alternatieve beleggingsfondsen naar Belgisch recht, wanneer ze beleggingsdiensten verlenen als bedoeld in artikel 3, 43°, a) en/of b) van de wet van 19 april 2014 betreffende de alternatieve instellingen voor collectieve belegging en hun beheerders, met uitzondering van de bijkantoren die ze hebben gevestigd in een andere lidstaat van de EER [**].

De richtsnoeren die in dit document aan bod komen zijn ook gericht aan de volgende gereguleerde ondernemingen:

- in België gevestigde bijkantoren van kredietinstellingen en beleggingsondernemingen die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat van de EER, wanneer ze op Belgisch grondgebied diensten van vermogensbeheer en/of beleggingsadvies verlenen [*] of gestructureerde deposito's verkopen of hierover advies verlenen ;
- in België gevestigde bijkantoren van buitenlandse beheervennootschappen van instellingen voor collectieve belegging in effecten wanneer ze, op Belgisch grondgebied, beleggingsdiensten verlenen als bedoeld in artikel 3, 23° van de voormelde wet van 3 augustus 2012 ;
- in België gevestigde bijkantoren van buitenlandse externe beheerders van alternatieve beleggingsfondsen wanneer ze, op Belgisch grondgebied, diensten verlenen als bedoeld in artikel 3, 43°, a) en/of b) van de voormelde wet van 19 april 2014 ;
- kredietinstellingen en beleggingsondernemingen die ressorteren onder het recht van Staten die geen lid zijn van de EER (met uitzondering van de ondernemingen die ressorteren onder het recht

van een derde Staat die bij ESMA geregistreerd is conform artikel 46 tot 49 van Verordening 600/2014 [***]) en die wettelijk gemachtigd zijn om in België diensten van vermogensbeheer en/of beleggingsadvies te verlenen [*] of gestructureerde deposito's te verkopen of hierover advies te verlenen, voor de transacties die ze op Belgisch grondgebied verrichten.

[*] Hier worden de beleggingsdiensten bedoeld als genoemd in punt (4) en (5) van deel A van bijlage I van Richtlijn MiFID II 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende markten voor financiële instrumenten en tot wijziging van Richtlijn 2002/92/EG en Richtlijn 2011/61/EU (herschikking).

[**] Deze uitzondering geldt niet voor de organisatorische eisen.

[***] Verordening (EU) Nr. 600/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende markten in financiële instrumenten en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012.

Samenvatting/Doelstelling:

Dit document handelt over de richtsnoeren die de Europese Autoriteit voor Effecten en Markten (ESMA) heeft uitgevaardigd over bepaalde aspecten van de MiFID II-geschiktheidseisen.

Geachte mevrouw, geachte heer,

Krachtens artikel 16 van de ESMA-verordening¹, kan ESMA richtsnoeren richten tot de bevoegde autoriteiten of de financiëlemarktdeelnemers met het oog op het invoeren van consistente, efficiënte en effectieve toezichtspraktijken binnen het Europees systeem voor financieel toezicht, en op het verzekeren van de gemeenschappelijke, uniforme en consistente toepassing van het recht van de Europese Unie.

Volgens lid 3 van artikel 16 van de voornoemde verordening moeten "*bevoegde autoriteiten en financiëlemarktdeelnemers zich tot het uiterste inspannen om aan die richtsnoeren te voldoen*" en moet "*elke bevoegde autoriteit, binnen twee maanden nadat een richtsnoer [...] is gegeven, bevestigen of zij aan dat richtsnoer [...] voldoet of voornemens is [dat] op te volgen. Wanneer een bevoegde autoriteit daaraan niet voldoet of niet voornemens is die op te volgen, stelt zij de Autoriteit daarvan in kennis, met opgave van de redenen*".

In dit kader heeft ESMA op 3 april 2023 'Richtsnoeren met betrekking tot bepaalde aspecten van de MiFID II-geschiktheidseisen' geformuleerd².

Deze richtsnoeren zijn gebaseerd op Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende markten voor financiële instrumenten en tot wijziging van Richtlijn 2002/92/EG en Richtlijn 2011/61/EU (hierna Richtlijn MiFID II), en op de Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/565 van de Commissie van 25 april 2016 houdende aanvulling van Richtlijn 2014/65/EU van

¹ Verordening (EU) nr. 1095/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit.

² Richtsnoeren van ESMA met betrekking tot bepaalde aspecten van de MiFID II-geschiktheidseisen, ESMA35-43-3172, 3 april 2023.

het Europees Parlement en de Raad wat betreft de door beleggingsondernemingen in acht te nemen organisatorische eisen en voorwaarden voor de bedrijfsuitoefening en wat betreft de definitie van begrippen voor de toepassing van genoemde richtlijn (hierna de 'Gedelegeerde Verordening MiFID II').

De richtsnoeren gelden voor alle voormelde gereguleerde ondernemingen. Ze worden van toepassing 6 maanden na 3 april 2023, dus vanaf 3 oktober 2023. Op die datum komen de vorige richtsnoeren te vervallen die ESMA op 28 mei 2018 over deze materie had uitgevaardigd³. Ook het document FSMA_2018_15 van 17/12/2018 'Bepaalde aspecten van de MiFID II-geschiktheidseisen: tenuitvoerlegging door de FSMA' vervalt die dag.

De richtsnoeren zijn bedoeld om de toepassing van bepaalde aspecten van de geschiktheidseisen te verduidelijken teneinde een gemeenschappelijke, uniforme en consistente toepassing te waarborgen van artikel 27ter, § 2 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten (hierna 'de wet van 2 augustus 2002') en van artikel 54 en 55 van de Gedelegeerde Verordening MiFID II.

De richtsnoeren gelden ook op het vlak van de organisatorische vereisten van artikel 26, § 1, lid. 1 en 2, en § 5, lid 1, van de wet van 25 oktober 2016 betreffende de toegang tot het beleggingsdienstenbedrijf en betreffende het statuut van en het toezicht op de vennootschappen voor vermogensbeheer en beleggingsadvies, van artikelen 41, § 1, en 64, lid 1, van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen, en van artikel 37, § 1, en 68, lid 1, van de wet van 20 juli 2022 op het statuut van en het toezicht op beursvennootschappen en houdende diverse bepalingen, alsook van de bepalingen van artikel 21 en 72 tot 75 van de Gedelegeerde Verordening MiFID II. Tot slot gelden ze eveneens op het vlak van de bepalingen van artikel 27, § 1, artikel 27bis, § 2 tot 6, en artikel 27ter, § 1, 6 en 7 van de wet van 2 augustus 2002, voor zover die betrekking hebben op de geschiktheidstoets.

Concreet komen in de richtsnoeren de volgende thema's aan bod:

- de informatie die aan klanten moet worden verstrekt over het doel en de reikwijdte van de geschiktheidstoets;
- de 'ken uw klant'- en 'ken uw product'-verplichting. In dit verband worden aanbevelingen geformuleerd over:
 - de noodzakelijke regelingen om klanten te begrijpen;
 - de omvang van de bij klanten in te winnen informatie (evenredigheid);
 - de betrouwbaarheid van klantgegevens;
 - de actualisering van de klantgegevens;
 - de klantgegevens voor groepen of rechtspersonen;
 - de noodzakelijke regelingen om beleggingsproducten te begrijpen;
- de verplichting om klanten te voorzien van geschikte producten. In dit verband worden aanbevelingen geformuleerd over:

³ Richtsnoeren met betrekking tot bepaalde aspecten van de MiFID II-geschiktheidseisen, ESMA35-43-1163.

- de nodige regelingen om de geschiktheid van een belegging te waarborgen;
 - de kosten en de complexiteit van gelijkwaardige producten;
 - de kosten en baten van het overstappen op andere beleggingen;
- overige vereisten, waaronder:
- de kwalificaties van het personeel van de ondernemingen; en
 - de administratie.

Het doel van de richtsnoeren is te komen tot een betere bescherming van de beleggers en meer convergentie in de interpretatie van en het toezicht op de MiFID II-geschiktheidseisen. Daartoe worden een aantal kernaspecten belicht. De FSMA is van oordeel dat deze richtsnoeren klaarheid zullen scheppen over de toepassing van de voormelde artikelen. Ze gaat ze opnemen in haar toezichtsinstrumentarium en -praktijk.

* * *

Hoogachtend,

Jean-Paul SERVAIS

[Bijlage: - FSMA_2023_14-01 / ESMA-Richtsnoeren met betrekking tot bepaalde aspecten van de MiFID II-geschiktheidseisen](#)